

[Elisabeth Bruun Olesen]

VS har i den forbindelse støttet kravet om tvangsakkorder, som formindsker alle panter og bringer gælden ned på et niveau, som landbruget kan forrente. Forskellige grupper af landbrugere har rejst sådanne krav, som skulle støttes af en renteboykot, men det har der ikke være tilstrækkelig opbakning fra flertallet af landbrugere til, fordi man stadig væk har den opfattelse, at enhver er sin egen lykkes smed.

Redegørelsen fra landbrugsministeren indeholder ikke et eneste ord om tvangsauktioner, og jeg vil derfor gerne spørge: hvor stor en del af landbrugsejendommene har været på tvangsauktion i perioden?

Redegørelsen opstiller en lang række betingelser, som skal være opfyldt, for at der kan nyinvesteres i den animalske produktion. Alle de betingelser understreger blot for os, at det ikke er en specielt god forretning, at det faktisk er en dårlig forretning for det danske samfund at eksportere landbrugsvarer både inden for og uden for EF. Vi kan ikke være sikre på, at EF fortsat vil bruge penge, så Danmark kan eksportere svinekød til Japan og andre steder. Desuden anser vi det for et stort ernæringsmæssigt problem, at så mange foretrækker det svinekød, der har været mest kritiseret i kostdebatten.

Hvad omlægningen fra vårsæd til vinter-sæd angår, er vi glade for den, fordi det er et stort økologisk fremskridt. Vi ser dog gerne, at produktionsbegrænsninger på dette område gennemføres som nedsættelse af kunstgødningsforbruget og ikke som braklægning.

Vi skal diskutere landbrugets struktur om lidt, så det vil jeg ikke sige så meget om nu, men den vigtigste opgave for øjeblikket for VS er at holde fast i landbrugslovens principper om næreje. Derfor falder det os lidt svært at forstå bemærkningen om, at selveje skulle være noget naturligt, sådan bare noget helt naturligt, noget naturlovgivet. Ejerformen er som begreb noget menneske- og samfundsskabt, og derfor kan den ikke bare være naturlig. Vi anser kollektive ejerformer som andelslandbruget for velegnede. Fællesdriften giver mulighed for en demokratisk ledelsesstruktur og en rationel produktion, ligesom den også muliggør et glidende generationsskifte.

Hvad redegørelsens bemærkninger om generationsskifte angår, er vi faktisk glade for, at landbrugsministeren nu er opmærksom på,

at etableringsstøtten kan kapitaliseres. I den forbindelse vil vi bemærke, at Svend Karl-skov Jensen har haft den samme type overvejelser i venstrepresen, foranlediget af udtalelser fra den ny formand for landbrugsudvalget.

Landbrugsministeren gør også i sin redegørelse opmærksom på, at landbruget har fået store midlertidige tilskud, og at det ikke bare sådan kan fortsætte, når der skæres ned alle andre steder. Det synes vi er helt fint. VS har hele tiden anset de valgte kriseløsninger for nogle kostbare lapperier, som ingenting løste. Selve begrebet »andengangsgældssanering« er en skandale; én kriseløsning burde være tilstrækkelig, hvad det altså ikke har været. Derfor er vi glade for, at landbrugsministeren vil lægge mindre vægt på støtten til investeringer direkte i driften, fordi det er en form for støtte, som kapitaliseres direkte.

Om miljøspørgsmålet vil jeg til sidst blot sige, at der burde kunne produceres fødevarer af en god og sund kvalitet, dvs. uden indhold af medicinrester, sprøjtemidler og tungmetaller, og det burde være sådan, at produktionen var naturbeskyttende så meget, som det overhovedet kunne lade sig gøre, således at man undgik udpining, udvaskning og forgiftning af jorden. Men for at det skulle være en realitet, var det miljøet, der skulle sættes i centrum, og ikke landmændenes interesser.

Arne Bjerregaard (KrF):

Dansk landbrug har været og er stadig af stor betydning for det danske samfund både økonomisk og kulturelt. Men vi må også notere, at dansk landbrug har ført en omtumlet tilværelse siden 1920'erne, for ikke at gå længere tilbage. Først fik de krisen i 1930'erne, derefter mangelsituationerne i krigsårene i 1940'erne, så fik de nogle hæderlige år først i 1950'erne og så en afventende dvaletilstand i 1960'erne, hvor de sådan set kun blev opretholdt med statstilskud, afventende, at man skulle komme ind i fællesmarkedet. Derefter, efter at vi kom i fællesmarkedet, en rivende udvikling i 1970'erne, for så at løbe ind i en krise, som vel var forudsigelig.

Landbruget spiller stadig en stor rolle for nationaløkonomien. Af den samlede vareeksport udgjorde landbrugets godt 30 pct. i 1982. Et effektivt og velfungerende landbrug